

СТАНОВИЩЕ

за научната продукция на кандидат за участие в конкурс за академичната длъжност **ДОЦЕНТ** по професионално направление 7. 4. Обществено здраве (Кинезитерапия (Кинезитерапия в хирургията)), обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски“ в ДВ, бр. 100 от 15. 12. 2017 г.

Изготвил становището: проф. д.н. Антоанета Иванова Момчилова

Кандидат: гл. ас. д-р Мария Петрова Граматикова

I. ПО ПРОЦЕДУРАТА НА КОНКУРСА

Приложените документи по конкурса съответстват на изискванията на ЗРАСРБ (чл. чл. 53 и 57(2)), което ми дава основание да приема, че конкурсът е законно обявен, журито е определено със заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ и може да бъде проведен.

II. КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ ЗА КАНДИДАТА

Гл.ас. д-р Мария Граматикова завършва първото си висше образование в ЮЗУ „Н. Рилски“, ОКС „Бакалавър“ през 1990 г. - 1994 г. със специалност „Начална училищна педагогика“ и ОКС „Магистър“. В периода 2003 - 2007 г. завършва второ висше образование в ЮЗУ „Н. Рилски“, специалност „Кинезитерапия“ и придобива квалификация „кинезитерапевт“ и научно-теоретическа и професионална подготовка за прилагане на кинезитерапевтични методи и средства, техники и технологии на кинезитерапията в педиатрията, гериатрията, хирургията, при вътрешни, нервни, ортопедични и др. заболявания.

От 2013 г. до 2015 г. е редовен докторант в Югозападния университет „Неофит Рилски“ в катедра „Кинезитерапия“. Защищава успешно дисертация и придобива образователната и научна степен „Доктор“ (2015 г.).

Работи като учител в гр. Банско (1994 – 1998 г.). През периода 2000 - 2008 г. е управител на фирма „Поли тур“ ЕООД, а от 2008 и 2009 г. - кинезитерапевт в същата фирма. От 2011 г. до 07. 09. 2015 г. е последователно кинезитерапевт в Дневен център за възрастни с увреждания и в Център за деца с церебрални увреди. Има 8 години практически опит като кинезитерапевт. През 2015 - 2017 г. е назначена като асистент, а от 2017 (след конкурс) за гл. асистент в ЮЗУ „Неофит Рилски“ в катедра „Кинезитерапия“ при Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“.

Езикова подготовка

Кандидатката владее писмено и говоримо английски език.

Членство в научни организации

У нас: д-р Граматикова е координатор и член на „Асоциацията на Физиотерапевтите в България“ (АФБ) за Югозападна България. Член е на Съюза на учените – клон-Благоевград; член е на Факултетния съвет на ФОЗЗГС (до м.април 2017 г.); член е на катедрения съвет на катедра „Кинезитерапия“ и на постоянни и временни комисии в катедрата и във факултета.

В международни научни организации/асоциации: Certificat “Professional member in good standing of Associaated Bodywork & Massage Professionals”, Member ID: 832226, July 30,2004, USA. Професионален сертификат за членство в Американската асоциация на терапевтите-масажисти в САЩ (2003 г. - 2004 г.).

Курсове за повишаване на квалификацията

Д-р Граматикова притежава 10 сертификата и 2 дипломи удостоверяващи успешно завършване на специализирани курсове в България и в чужбина за повишаване на квалификацията по мануална мобилизация на периферните стави, мекотъканна мануална мобилизация на долен крайник и лумбосакрална област, мануална терапия за мобилизация на гръбначния стълб, ултразвукова липосукция, радиочестотен лифтинг, ултразвук и криолиполиза с апарата от Vsystem и др.

Научни проекти

Кандидатката има участие в 5 проекта, от които 3 по Наредба № 9 и Наредба №3 на МОН и в 2 национални научни и образователни проекти като експерт и академичен наставник.

Преподавателска дейност

Кандидатката провежда **лекционни курсове** по следните учебни дисциплини:

Задължителни дисциплини 120 ч. лекции, ОКС Бакалавър, спец. Кинезитерапия и спец. ФВС: „Кинезитерапия в хирургията“; „Кинезитерапия при детски болести“; „Кинезитерапия при нервни и психични болести – II част“ и др.

Избираеми дисциплини: 105 ч. лекции в ОКС Бакалавър в спец. Кинезитерапия и спец. ФВС в ОКС Магистър: „Кинезиотейпинг методика“; „Кинезитерапия в спортната практика“; „Прогресивна проприоцептивна тренировка“; „Кинезитерапия“, спец. „Физическо възпитание и спорт“, ОКС – магистър; „Класически екзерсис и анализ на движенията“; „Кинезиология“, (обучението се извършва на английски език), „Съвременни танцови техники и анализ на движенията“, „Спортна кинезиология“, обучението се извършва също на английски език и др.

Практически упражнения : 120 ч. в спец. Кинезитерапия.

Разработени учебни програми (общо 12 броя)

За специалност Кинезитерапия -6 бр. в ОКС бакалавър: „Кинезитерапия в хирургията“; „Кинезитерапия при детски болести“; „Кинезитерапия при нервни и психични болести – II част“; „Кинезиотейпинг методика“, „Кинезитерапия в спортната практика“; „Прогресивна проприоцептивна тренировка“.

За ОКС Магистър - 2 бр. учебни програми: „Спортна кинезиология“ и „Кинезиология“: „Анализ на движенията в класическия екзерсис“ и „Съвременни танцови техники и анализ на движенията“ . По двете програми обучението се извършва на английски език.

За специалност „**Физическо възпитание и спорт**“: Кинезитерапия“, ОКС „Бакалавър“ и „Кинезитерапия“ за ОКС „Магистър“.

За специалност „**Спорт**“ : „Кинезитерапия - средства и методи“ и „Спортен травматизъм“ за ОКС „Бакалавър“.

Тюторинг в научно-изследователската дейност и в стажантската практика на студенти

Д-р Граматикова е наставник (през 2016 и 2017г.) на 4 студенти в научно-изследователската им дейност. Академичен наставник е по Проект - BG05M2OP001-2.002-0001 „Студентски практики“, ПО ОПНОИР 2014-2020 г., ЕСФ.

III. НАУЧНА ПРОДУКЦИЯ

Общо описание на представените материали

Представените за рецензиране научни трудове на кандидата д-р Мария Граматикова като тематика отговарят на научния профил на конкурса. Запознаването ми с тях ми дава основание да считам, че тя е утвърден научен работник в областта на кинезитерапията, постигнала научно израстване в резултат на изключителен, съзнателен труд в изследователската си дейност.

Количествена характеристика на научната продукция

Общата научна продукция на д-р Мария Граматикова включва: монография -1 бр., учебни ръководства - 2 броя (тематично насочени към кинезитерапия при динамична нестабилност на колянната става, диагностиката и физиотерапията при постурални нарушения и гръбначни изкривявания и развиване на ориентировъчни способности на децата и др.); **статии - 39 заглавия, от тях 18 са в чужбина** в международни индексирани и реферирани научни списания. Публикациите в **България** са 21 бр., от които 4 бр. в списание „Спорт и наука“, 2 бр. в Годишник на Съюза на учените, а останалите - в рецензирани сборници от научни конференции. Публикациите са в пълен обем и с резюмета.

Качество на научната продукция

Аналитичният преглед на научната продукция на д-р Мария Граматикова показва, че и съдържателно тя изцяло е в областта на конкурса. *Те са доказателство за компетентно и зряло познаване на проблематика и самостоятелно научно развитие. Свързани са предимно с приложението на иновативни кинезитерапевтични методи и подходи за възстановяване на артрокинематиката на коленния комплекс при пациенти след реконструкция на предна кръстна връзка; при триада, за възстановяване на локомоторните способности на пациентите и други. Изследвани са задълбочено: болкосупресаторния ефект на кинезиотейпа след реконструкция на предна кръстна връзка; приложението на кинезиотейп след колянна хирургия; динамиката на показателите за възстановяване на някои мекотъканни увреди на коляното и др. Разработени и приложени са иновативни методики за установяване на състоянието и промените в динамичната сила на пациенти след реконструкция на предна кръстна връзка, ефективността на миоартикуларните мобилизации и стречинг при детска церебрална парализа и други. Съдържанието им доказва, че кандидата е изследовател със сериозно научно присъствие в областта на кинезитерапията в хирургията. Освен професионална квалификация, д-р Граматикова има и преподавателски опит, което е атестат за високото качество на знанията, които притежава.*

IV. ЦИТИРАНИЯ

В България: брой цитирания 33 , от които 12 броя в научни списания, 14 бр. в дисертации и 7 в монографии.

Впечатляващ е броя на цитиранията **в чужбина:** справката показва общ брой 83, от които 34 цитирания в научни списания, 36 бр. в дисертации в чужбина и **13 в списания с импакт фактор.**

V. ПРИНОСИ

В представените разработки на д-р Мария Граматикова се открояват съществени **научно-теоретични** приноси:

1. *Проучени и систематизирани* са научни теории на научни школи у нас и в чужбина, изучаващи възстановяването на коленната става, след мекотъканни увреди и след колянна хирургия.

2. *Систематизирани* са резултатите установени от водещи специалисти от проведени съвременни научни изследвания на модели и технология на реконструкция на ПКВ, модели на кинезитерапия у нас и в чужбина.

3. *Анализирани* са данни за възстановителния процес на пациенти, след реконструкция на ПКВ при различни режими на кинезитерапия у нас и в чужбина (умерени, ускорени, интензивни, агресивни режими на кинезитерапия).

4. *Констатирана* е ефективността на мануално-мекотъканната мобилизация след реконструкция на ПКВ и на експериментален модел на кинезитерапия след реконструкция на ПКВ.

5. *Доказана* е надеждността и валидността на нови тестове за диагностика на възстановителния процес, след реконструкция на ПКВ (за установяване промени в опората на оперирания долен крайник и промени в динамичната сила на оперирания крак).

Методико-практически приноси:

1. *Разработен* е ефективен модел на кинезитерапия при пациенти след реконструкция на ПКВ, надграждащ традиционния модел с нови средства, методи и подходи.

2. *Разработени* са четири програми за пациенти след реконструкция на ПКВ: кинезиотейпинг, динамична акватерапия; мануално-мекотъканна мобилизация и за проприоцептивна тренировка.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Задълбоченото изследване и анализиране на проблемите, свързани с кинезитерапията не е самоцелно, тъй като намира широко приложение в практиката. В много голяма степен това го доказват редица статии, доклади, монографията и дисертацията на кандидатката, които разкриват разнообразни страни от творческата ѝ и преподавателска дейност. Кандидатурата ѝ отговаря на изискванията на ЗРАСБР, Правилника за приложението му и Вътрешния правилник за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Научната ѝ продукция съответства на профила на конкурса и притежава необходимите качества и обем. Д-р Мария Петрова Граматикова има преподавателски опит за обучение на студенти и провеждане на академични, административни и други присъщи на хабилитираните преподаватели дейности, въз основа на което ѝ давам положителна оценка и предлагам на уважаемото научно жури да ѝ присъди академичната длъжност „Доцент“ по професионално направление 7.4. Обществено здраве (Кинезитерапия).

22 .02. 2018 г.

Член на научното жури:
проф. д-р Антоанета Момчилова, д.н.